

ZAKRES WYMAGANYCH CZYNNOŚCI

KONTROLA KURKÓW GŁÓWNYCH:

W kontrolowanym budynku w pierwszej kolejności należy zlokalizować kurki główne oraz ocenić, uwzględniając obowiązujące przepisy, prawidłowość ich lokalizacji, a także dostępność umożliwiającą w każdych warunkach wyłączenie dopływu gazu. Jeżeli instalacja gazowa w budynku posiada więcej niż jeden kurek główny, należy sprawdzić, czy w widocznym miejscu jest umieszczona informacja: ile kurków głównych wymaga wyłączenia, aby nastąpiło odcięcie dopływu gazu do budynku.

W przypadku gdy budynek wyposażony jest w więcej niż jeden kurek główny, należy sprawdzić, czy odcinki przewodów wewnątrz budynku, zasilające urządzenie gazowe z oddzielnych przyłączy, są połączone. Jeżeli występuje takie połączenie, należy ten fakt odnotować w protokole pokontrolnym z zaleceniem wykonania rozdzielenia poszczególnych instalacji.

Kontrolowane instalacje gazowe w budynkach, szczególnie starego budownictwa, mogą być eksploatowane często przez kilkadziesiąt lat. Budynki takie mogą nie posiadać kurków głównych lub też mieć kurki główne zlokalizowane w następujących miejscach:

- na zewnętrznej ścianie budynku, na poziomie terenu, bez obudowy,
  - pod powierzchnią terenu, w studzienkach instalacyjnych wypełnionych wodą, zasypanych ziemią itp.
- wewnątrz budynku w korytarzu, wydzielonym pomieszczeniu, piwnicy lokatorskiej, warsztacie, kotłowni, pralni itp.

Taka lokalizacja, niezgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami, powinna być wykazana w protokole pokontrolnym z zaleceniem dokonania zmian. Informacja ta jest szczególnie istotna ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa odbiorców do czasu, aż kurek zostanie przemieszczony i prawidłowo usytuowany.

Podczas przeprowadzania kontroli sprawdzeniu prawidłowości działania podlega każdy kurek główny. Sprawdzenie to dokonuje się przez co najmniej dwukrotne szybkie zamknięcie i otwarcie przepływu gazu. Takie działanie jest wymagane, aby nie spowodować „zapowietrzania” przewodu gazowego, co jest szczególnie groźne, gdy instalacja gazowa w budynku wyposażona jest w jeden kurek główny. W przypadku gdy nie ma możliwości zamknięcia przepływu gazu, tak jak często ma miejsce w starych instalacjach, uznaje się, że budynek nie posiada kurka głównego. Fakt ten należy odnotować w protokole pokontrolnym.

Kontrolę szczelności zewnętrznej kurków głównych należy dokonać miejscowo z zastosowaniem roztworów płynów powierzchniowo czynnych, wykrywaczy gazów palnych o dokładności wskazań co najmniej 0,1% zawartości gazu w powietrzu lub innych urządzeń.

KONTROLA ODCINKÓW INSTALACJI NA POZIOMIE PIWNIC:

W trakcie przeprowadzania kontroli okresowej tej części instalacji gazowej w budynku należy w szczególności sprawdzić:

- usytuowanie przewodów instalacji gazowych w stosunku do innych przewodów, takich jak instalacja elektryczna, wodociągowa, kanalizacyjna, ciepłej wody, centralnego ogrzewania itp., przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na wzajemne usytuowanie przewodów gazowych oraz instalacji elektrycznej,
- sposób wykorzystania pomieszczeń, przez które prowadzona jest instalacja na poziomie piwnic,
- szczelność zewnętrzną i stan techniczny elementów wyposażenia takich, jak: kurki odcinające, odwadniacze, kolana, złączki, trójniki, połączenia spawane itp.,
- stan zabezpieczenia powierzchni rur oraz ewentualny stopień korozji przewodów gazowych.

KONTROLA PIONÓW GAZOWYCH:

W trakcie kontroli tych odcinków instalacji należy w szczególności sprawdzić :

- sposób wykonania przejść przez stropy,
- zabezpieczenie antykorozyjne przewodów,
- połączenia gwintowane (jeżeli takie występują} oraz kurki odcinające,
- odcinki instalacji od pionu do kurka przed gazomierzem - w przypadku gdy gazomierz usytuowany jest na klatce schodowej budynku (poza mieszkaniem).

KONTROLA ODCINKÓW INSTALACJI OD GAZOMIERZY DO URZĄDZEŃ GAZOWYCH:

Do kontroli tej części instalacji gazowej w budynku zalicza się przeprowadzenie następujących czynności:

- oceny prawidłowości lokalizacji gazomierzy, odległości gazomierzy od urządzeń gazowych, liczników elektrycznych itp..
- sprawdzenia szczelności połączeń gazomierza z instalacją przed i za tym urządzeniem pomiarowym,
- zewnętrznych oględzin gazomierza - stanu technicznego obudowy i liczydła (uwagi w tym zakresie należy przekazać dostawcy gazu),
- przeglądu odcinków instalacji od gazomierza do urządzeń gazowych (sposób prowadzenia, zamocowania, zabezpieczenia przed korozją, stan techniczny połączeń, kształtek instalacyjnych itp.),
- sprawdzenia czy przed wszystkimi urządzeniami są kurki odcinające oraz czy są one szczelne wewnętrznie,
- sprawdzenia, czy nie występują niezabezpieczone zaślepkami kurki po zdemontowanych urządzeniach gazowych.

KONTROLA URZĄDZEŃ GAZOWYCH:

Przeładowi i ocenie stanu technicznego urządzeń gazowych w zakresie ich przydatności do dalszej, bezpiecznej eksploatacji podlegają wszystkie urządzenia gazowe zainstalowane u odbiorców. Przy kontroli urządzeń standardowych, jakimi są kuchnie gazowe i grzejniki wody przepływowej szczególną uwagę należy zwrócić na stan techniczny palników gazowych, ich szczelność i sprawność funkcjonalną, gwarantującą bezpieczną obsługę. Najczęściej występujące nieprawidłowości podczas ich eksploatacji podano w p. 4.2. Nieprawidłowości te określają jednocześnie zakres przeprowadzanych kontroli.

W przypadku eksploatacji innych urządzeń gazowych zakres ich kontroli z reguły będzie dotyczył układu zasilania w gaz, a więc tzw. zespołu gazowego, zespołu odprowadzenia spalin oraz podłączenia do czynnej instalacji gazowej.

KONTROLA PODŁĄCZEŃ URZĄDZEŃ GAZOWYCH DO KANAŁÓW SPALINOWYCH I STANU TECHNICZNEGO TYCH KANAŁÓW:

Urządzeniami gazowymi wymagającymi podłączeń do kanałów spalinowych są grzejniki wody przepływowej, piece gazowe centralnego ogrzewania oraz inne urządzenia gazowe dopuszczone do stosowania przez jednostkę certyfikującą.

W trakcie kontroli należy sprawdzić:

- czy długość przewodu spalinowego nie przekracza określonej przepisami długości oraz czy zamontowany jest dostatecznie długi odcinek pionowy przewodu,
- prawidłowość nachylenia przewodu w kierunku urządzenia,
- czy średnica przewodu nie jest mniejsza niż średnica króćca wylotowego spalin z urządzenia,
- stan techniczny przewodu (korozja przewodu, perforacja ścianek ze szczególnym uwzględnieniem kolan),
- prawidłowość podłączenia do kanału spalinowego, zamontowanie rozety metalowej i sprawdzenie szczelności połączenia,

- czy materiał, z którego wykonano przewód spalinowy posiada certyfikat dopuszczający go do stosowania w urządzeniach gazowych.
Ponadto należy sprawdzić czy materiał, z którego wykonano przewód spalinowy posiada certyfikat dopuszczający go do stosowania w urządzeniach gazowych.

KONTROLA SZCZELNOŚCI PRZEWODÓW INSTALACJI GAZOWYCH:

Wszystkie odcinki instalacji gazowych od kurka głównego do urządzeń gazowych (łącznie z urządzeniami gazowymi) powinny być poddane kontroli szczelności.

Po uprzednim sprawdzeniu wartości ciśnienia roboczego w instalacji, wszystkie miejsca potencjalnego uchodzenia gazu takie, jak: kurki, kształtki, odwadniacze, połączenia skręcane należy pokryć roztworem płynu powierzchniowo czynnego (np. roztwór wody z mydłem). Tworzenie się na powierzchni elementów instalacji baniek świadczy o uchodzeniu w tym miejscu gazu do otoczenia. Zabronione jest badanie szczelności połączeń i elementów wyposażenia instalacji gazowej z wykorzystaniem otwartego ognia.

W przypadku gdy odcinki instalacji gazowych pokryte są warstwą tynku, podany wyżej sposób kontroli szczelności odcinków instalacji nie jest możliwy do wykonania. W takich pomieszczeniach, z braku innych możliwości, dla oceny szczelności instalacji gazowej należy sprawdzić zawartość związków palnych w powietrzu. W tym celu należy odizolować kolejne pomieszczenia od otoczenia, a więc zamknąć okna, drzwi oraz wyloty przewodów wentylacyjnych na co najmniej 1 godzinę. Po upływie tego czasu należy dokonać kontroli zawartości związków palnych w danym pomieszczeniu z wykorzystaniem odpowiedniego wykrywacza. Jeżeli wykonane pomiary w kilku miejscach pomieszczenia wykażą stężenie związków palnych powyżej 0,1% stanowi to będzie podstawę do zakwalifikowania odcinków instalacji do dalszej kontroli. W takim przypadku należy dokonać szczegółowych oględzin miejsc lokalizacji instalacji, usunąć warstwę tynku i znaleźć przyczynę występowania gazu w powietrzu.

Kontrola szczelności wykonana roztworami powierzchniowo czynnymi należy do najprostszych sposobów wykrywania nieszczelności miejscowych (połączenia, zawory itp.), jednak o dużej skuteczności.

Do kontroli zewnętrznych szczelności instalacji gazowych można stosować również cały szereg wykrywaczy gazu, o których była mowa w rozdziale 5.

Powyżej opisany sposób przeprowadzania kontroli szczelności przewodów, czyli tzw. zewnętrzną kontrolę szczelności instalacji gazowych, można stosować tylko dla kontroli rocznych.

Kontrola pomieszczeń:

.Pomiar stężenia paliwa gazowego w atmosferze pomieszczeń , w których zainstalowane są jakiegokolwiek elementy instalacji gazowych.